

Szyszka

Kategorie: Zjawiska

Określenie osoby uprzywilejowanej, wpływowej, należącej do elity getta, korzystającej z dodatkowych przydziałów żywności (vide [Dodatek](#)). Pochodzi od słowa szyszka – najbardziej widocznej części drzewa. W getcie stosowano nazwę Szyszkowice odnośnie do [Marysina](#), gdzie wielu najwyższych urzędników posiadało swoje letnie domy. Często używano jej wymiennie z terminem [Jachscentówka](#).

Określenie znalazło odbicie w gettowej poezji:

„[...] Leiterów rój, każdy ma gest
Ma bajrat, talon i puszki
Portiera, gońców, gabinet fest

Niech w piecu spalą się «szyszki»
Gdy chcesz coś od nich, długo trwa
Przejsć musisz «ryb» grubą kolekcję
Jechać nie można bo trzeba mieć
U konduktorów protekcję”¹.

Adam Sitarek

Źródła

1. L. Dudelczyk, Historia Litzmannstadt Getta [w:] Oblicza getta. Antologia tekstów z getta łódzkiego, red. K. Radziszewska, E. Wiatr, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2017, s. 329.

Referencje

Encyklopedia, s. 99, Jachscentówka; s. 209, Szyszkowice;
L. Dudelczyk, Historia Litzmannstadt Getta [w:] Oblicza getta. Antologia tekstów z getta łódzkiego, red. K. Radziszewska, E. Wiatr, Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2017., s. 329; J. Poznański, Dziennik z łódzkiego getta, Warszawa: Bellona/ZIH

2002., s. 96-97; A. Sitarek, „Jachsenci”, „szyszki”, „Jockey Club” – elity getta łódzkiego [w:] Elity i przedstawiciele społeczności żydowskiej podczas II wojny światowej, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa: IPN 2017.

Tagi

język getta literatura getta życie codzienne

Data aktualizacji: 30-07-2026

Data dodania: 02-10-2025